

Stalking – ella elting á føroyskum – er í fokus á temasiðunum hesaferð. Les um hvørji fólk elta, hvussu tað kennist at vera offur fyri slíkan ágang, og hvussu tað ber til, at løgreglan ikki kann gera meira við ágang av slíkum slag.

– Eltararnir hava fingið nógv fleiri møguleikar at koma í samband við kvinnurnar. Ein partur gongur fyri seg á netinum, sigur Elin Reinert Planck

Verjuleysir eltir føroyingar

Enska hugtakið »stalking« hevur sníkt seg upp í føroyska gerandis málið, eftir at fleiri hava gjørt vart við seg. Fyribrigdi er kortini ikki ókent her á leiðum, men tykist vera komið longur fram í almennu tilvitskuna seinastu árin, og fleiri lond hava antin orðað, ella eru í ferð við at orða, eina greiðari lóggávu innan øki

Einki nágreiniligt føroyskt heiti er fyri fyribrigdi, men tað kundi verið rópt »eltan«. Í stuttum er ein fyri eltan, tá ið eitt annað fólk áhaldandi forfylgir ella setir seg í samband við teg í móti tínum vilja. Eltarar kunnu sostatt fjeppast í tær á gøtuni, fylgja tær heim og ringja ella senda tær boð í heilum, og á henda hátt gera seg inn á títt privatlív. Oftast eru eltararnir kenningar hjá ofrinum – serliga fyrrverandi par- ella hjúnafelagar – ið ikki vilja sleppa valdinum, sum teir einaferð høvdu á viðkomandi.

Fyri ofrini gerst eltingin ein sonn plága, og í summum førum somikið ógvuslig, at viðkomandi fær ikki liva í frið fyri eltaranum. Tó er trupult at veita ofrunum vernd, tí eltararnir eru í einum lögfrøðiligum ongamannalandi, alt eftir hvørjum landi teir elta fólk í. At seta seg í samband við fólk ella geva teimum gávur er ikki kriminaliserað í øllum londum, og sostatt er trupult at revsa eltararnar. Próvbyrðan verður sostatt lögð á persónin, sum er fyri eltan, ið skal megna at skjalprógva júst hvussu og nær eltarin ger seg inn á viðkomandi. Er talan um hóttanir ber til at geva brotsmonnum lógarbundið forboð at seta seg í samband við fólkini, sum teir elta, og í summum førum kann tað føra fongsulsrevsing við sær.

Júst í Føroyum vantar ein

ítøkilig lóggáva á økinum, ið greinar hvat eltan er, hvør revsingin skal vera og hvussu eitt offur skal verjast. Óhepnu fylgjurnar av tí kunnu vera, at fólk liva við forfylgingini í longri tíðarskeið og kenna seg verjuleys ella ikki fáa munagóða vernd frá eltaranum. Í fylgiskjalinum til samgonguskjalið hjá sitandi samgongu, verður heilt stutt nevnt, at »Lóg um sonevnda 'stalking' verður lögð fyri tingið (...)«. Tó er framvegis einki uppskot handað løgtinginum hesum viðvíkjandi, ei heldur er málið á formligu dagsskránni hjá Løgtinginum enn.

maðurin verður eitt slag av valds-harra. Fer kvinnan til rýmingar úr parlagnum, skeiklast valdsbýti bráðliga, og maðurin kann hugsast at elta kvinnuna sum eina roynd at halda fast um fastatøkuna á hennara lívið, vísir Elin Reinert Planck á.

– Kvinnurnar verða ógvuliga skerdar í sínum gerandisdegi av slíkum yvirgangi. Fara tær út, leita tær altíð kring seg, fyri at vita eftir um maðurin er nærhendis. Eini lítli sms boð frá manninum minnir tær á, at hann hevur eygleitt tær, og veit hvar tær hava verið á degnum. Tað eru rætt og slætt ørkymlandi og ótolandi umstøður at liva undir, sum setir kvinnurnar í eitt sálarligt varðhald, sigur leiðarin á Kvinnuhúsinum.

Meiri kunning er vordin tøk um elting og sálarligan yvirgang, sum hevur prikað hol á burturtagda svullin. Tað sæst aftur í Kvinnuhúsinum, nú fleiri kvinnur venda sær til teirra, men tað hevur tó ikki verið sjálvsagt, at kvinnurnar taka elting-

MODELLMYND